

Små og mellemstore virksomheder indbydes til forskningssamarbejde

Små og mellemstore virksomheder (SMV'er) deltager i stigende grad i forskningssamarbejde – og det er langt fra kun de forskningsbaserede SMV'er, som ser fordelene i at etablere nære kontakter til forskningsverdenen.

For nogle mindre virksomheder kan det imidlertid være uoverskueligt at deltage i store og langvarige forskningssamarbejder. For andre kan det være et problem at finde ud af, hvordan man kommer i kontakt med universiteter eller andre forskningsinstitutioner. Og for dem, der måske allerede har relationer til ét forskningsmiljø, kan det være vanskeligt at overskue forskningssektoren og finde frem til nye, attraktive partnere.

Det Strategiske Forskningsråd prioriterer virksomheders deltagelse i strategiske forskningsprojekter højt, og ser gerne både små og store virksomheder som deltagere i de projekter, som Rådet støtter. For at overkomme nogle af de mulige barrierer, har Rådet nu for femte gang givet de igangværende projekter mulighed for at få støtte til i kortere forløb at åbne projekterne for deltagelse af små og mellemstore virksomheder, som de ikke allerede samarbejder med.

Derfor udsendes dette katalog med invitationer til samarbejde fra otte af de igangværende projekter under Det Strategiske Forskningsråd.

For SMV'erne kan invitationerne føre til samarbejde, der kan give ny innovation og styrket kompetenceudvikling. Samtidig får de mulighed for at få dækket en del af omkostningerne forbundet med samarbejderne. For forskningspartnerne vil samarbejderne kunne give øget indsigt i erhvervsforhold, mulighed for at afprøve metoder og teknologier i praksis og adgang til kompetencer, som de ikke selv råder over.

Invitationerne skal medvirke til at skabe nye forskningskontakter, herunder bl.a. motivere virksomheder med beskeden – eller ingen – kontakt til forskningsverdenen til at opbygge et egentligt samarbejde. Alle interesserede opfordres derfor til at kontakte de parter, der står bag invitationerne.

Først i kataloget findes oplysninger om krav til og rammer for samarbejdsprojekterne.

Det Strategiske Forskningsråd

14. januar 2010

**Forsknings- og
Innovationsstyrelsen**
Bredgade 40
1260 København K

Telefon 3544 6200
Telefax 3544 6201
E-post fi@fi.dk
Netsted www.fi.dk
Cvr-nr. 1991 8440

Indhold

Praktiske spørgsmål - krav og rammer for samarbejdsprojekterne

Projekterne:

- 1. Udvikling af digitale teknologier og tjenester til museer og science centre**
Henvender sig til virksomheder, der har erfaring med at udvikle digitale læringsteknologier og -tjenester til museer og science centre med specielt fokus på brugerorienterede dimensioner.
- 2. It-tjenester der passer**
Henvender sig til virksomheder, som er interesserede i at udvikle næste generation af personaliserede it-tjenester inden for hospitals-, motions-, handels- og genoptræningsområdet.
- 3. It-styring og -ledelse i danske kommuner**
Henvender sig til virksomheder med kompetencer inden for digital forvaltning og it governance – herunder måling og benchmarking i relation hertil.
- 4. Usability engineering ved udvikling af web-portaler**
Henvender sig til virksomheder, der udvikler større interaktive web-portaler.
- 5. Software til indlejrede systemer**
Henvender sig til virksomheder, der udvikler software til indlejrede systemer.
- 6. Kantinetjek**
Henvender sig til virksomheder med egen kantine, der ønsker at indgå i et samarbejde om at fremme sundere mad i arbejdspladskantiner.
- 7. Forebyggelse af sygdomme i marint fiskeopdræt**
Henvender sig dels til virksomheder med interesse og ekspertise inden for fiskeopdræt i havvand og med kendskab til de sundhedsproblemer fiskene udsættes for, dels til virksomheder med ekspertviden om toksiske alger og deres effekt på fisk.
- 8. Kulhydratrige fødevarer- og foderingrediensers effekt på immun-respons**
Henvender sig til virksomheder, som fremstiller og udvikler kulhydratbaserede fødevarer- og foderingredienser, og som har interesse i at identificere, optimere og dokumentere funktionelle egenskaber i relation til immunfunktion.

Forsknings- og
Innovationsstyrelsen

Praktiske spørgsmål - krav og rammer for samarbejderne

Hvem kan deltage?

Invitationen til forskningssamarbejde retter sig mod virksomheder, der lever op til EU's definition af små og mellemstore virksomheder (SMV'er). Denne bestemmer, at der skal være tale om en virksomhed med højst 250 medarbejdere (årsarbejdsenheder), og at mindst et af følgende to kriterier skal være opfyldt:

1: Den årlige omsætning skal være under 50 mio. €;

2: Balancesummen skal være på under 43 mio. €.

Hvis virksomheden har koncernfællesskab med andre virksomheder, skal koncernen som helhed opfylde de nævnte betingelser. De præcise regler er beskrevet i *"The new SME definition - User guide and model declaration"*, der kan findes på http://ec.europa.eu/enterprise/enterprise_policy/sme_definition/index_en.htm

Det er en betingelse, at der ikke allerede foregår et egentligt forskningssamarbejde mellem SMV'en og den forskningsinstitution, der indbyder til samarbejde.

Hvordan bringes et samarbejde i stand?

En virksomhed, der kunne være interesseret i et af samarbejdsprojekterne, skal kontakte projektets kontaktperson direkte inden den anførte dato. Forskningsinstitutionen foretager på baggrund af dialogen med virksomhederne en udvælgelse af de SMV'er, der vil indgå i samarbejdet. Det vil bl.a. indgå, om SMV'erne lever op til eventuelle særlige krav om kompetencer og hensynet til de samlede budgetmæssige rammer.

Når parterne er blevet enige om at gennemføre samarbejdet, vil forskningsinstitutionen være ansvarlig for at udforme de nødvendige aftaler. Ud over aftaler om økonomiske forhold kan der være tale om aftaler om fortrolighed, adgang til data og faciliteter, offentliggørelse af resultater osv.

Økonomi

Samarbejdsprojekterne støttes økonomisk af Det Strategiske Forskningsråd (DSF). De forskningsinstitutioner, der indbyder til samarbejde, har alle modtaget en bevilling på op til 0,6 mio. kr. fra DSF. En bevilling er givet i henhold til et budget, der rummer omkostninger til forberedelsesfasen, til forskningsinstitutionernes deltagelse samt til de deltagende SMV'er. Inden for rammerne af EU-kommissionens godkendelse nr. N460/2006 af 20. februar 2007, kan SMV'erne modtage støtte på op til 60 % af deres omkostninger (arbejdskraft, rejser, drift etc.). Der kan dog i de enkelte samarbejdsprojekter være tale om lavere støtteprocenter. Omkostninger for medgået tidsforbrug for virksomhedernes faglige medarbejdere må maksimalt opgøres til 600 kr./time, hvilket betyder, at hver time maksimalt kan støttes med 60 % af 600 kr., dvs. 360 kr.

SMV'en vil, ved samarbejdets start, blive bedt om en erklæring, der bl.a. rummer dokumentation for, at virksomheden lever op til SMV-definitionen. Denne erklæring vil af forskningsinstitutionen blive videresendt til Forsknings- og Innovationsstyrelsen.

Forsknings- og
Innovationsstyrelsen

Forskningsinstitutionerne er ansvarlige for bevillingerne, og det er derfor dem, der fastlægger reglerne for støttens udbetaling – herunder krav om dokumentation.

Andre bestemmelser

Når projektet er afsluttet skal forskningsinstitutionen, sammen med regnskabet, indsende en rapport, der kort redegør for forløbet af samarbejdsprojektet og for de opnåede erfaringer og konkrete resultater. Denne rapport skal vedlægges en selvstændig, kortfattet redegørelse for erfaringer og resultater fra hver af de deltagende SMV'er.

Yderligere oplysninger

Interesserede opfordres til at kontakte de anførte kontaktpersoner direkte.

Generelle spørgsmål kan rettes til:

Chefkonsulent Birthe Schouby
Forsknings- og Innovationsstyrelsen
Bredgade 40
1260 København K
Telefon: 3544 6219
E-mail: bsn@fi.dk.

Forsknings- og
Innovationsstyrelsen

Om Det Strategiske Forskningsråd

Det Strategiske Forskningsråd (DSF) giver støtte til forskning inden for politisk prioriterede forskningsområder og skal bidrage til at styrke samspillet mellem offentlig og privat forskning. Rådet skal desuden opsøge nye forskningstendenser og skal give Videnskabsministeren forskningsfaglig rådgivning. Private og offentlige institutioner kan ligeledes få forskningsfaglig rådgivning.

Det Strategiske Forskningsråd har i 2009 uddelt ca. 1 mia. kr. i støtte til større og længerevarende forskningsprojekter, hvoraf hovedparten omfatter partnere fra såvel offentlig som privat side, herunder SMV'er.

I 2010 vil DSF udmønte ca. 1,1 mia. kr. inden for en lang række forskellige fagområder. Midlerne uddeles på baggrund af ansøgninger i fri konkurrence. En oversigt over forskningstemaerne for 2010 findes på <http://www.fi.dk/raad-og-udvalg/det-strategiske-forskningsraad/om-raadet/forskningsmidler-2010>. Opslag med nærmere oplysninger om faglige fokusområder, vurderingskriterier, bevillingsformer og ansøgningsprocedure vil blive offentliggjort samme sted primo marts 2010.

Læs mere om Det Strategiske Forskningsråd på www.fi.dk/dsf.

1. Udvikling af digitale teknologier og tjenester til museer og science centre

Invitation til firmaer, der har erfaring med at udvikle digitale læringsteknologier og -tjenester til museer og science centre med specielt fokus på brugerorienterede dimensioner.

Et væsentligt formål med samarbejdet er at kvalitetsudvikle design af digitale teknologier og tjenester, så de både kommercielt og brugsmæssigt er bæredygtige i forhold til anvendelse i semiformelle læringsfora som museer og science centre. Fokus er på at dele viden, skabe netværk og udvikle relevante metoder til at undersøge digital brugerinteraktion og kreativ produktion.

Samarbejdet vil blandt andet indebære symposier og dialogmøder mellem forskere, forskerstuderende og virksomhedernes design- og innovationsmiljøer om udvikling og afprøvning af nye produkter og tjenester, samt af intensive workshops om brugerorienterede metoder.

Samarbejdet tilrettelægges med respekt for partnernes forskellige kompetencer og med klart formulerede fælles mål om åben erfaringsudveksling og gensidig kompetenceudvikling. Gennem samarbejdet er det muligt at kvalitetsudvikle grundlaget for at udvikle nye digitale teknologier og tjenester, der kan modnes og markedsføres.

Forsknings- og
Innovationsstyrelsen

Yderligere information:

Samarbejdet knyttes til det igangværende forsknings- og udviklingsprojekt "Læring 2.0: digitale kompetencer og innovation", der er forankret i det nationale forskningskonsortium DREAM. Se: www.dream.dk/#/341751/

Kontakt:

Professor Kirsten Drotner
DREAM
Syddansk Universitet
Campusvej 55
5230 Odense M
Telefon: 6550 3642
E-mail: drotner@dream.dk

Henvendelse senest 15. marts 2010

2. It-tjenester der passer

Der søges samarbejde med virksomheder, som er interesserede i at udvikle næste generation af personaliserede it-tjenester, inden for hospitals-, motions-, handels- og genoptræningsområdet. Den nye generation af personaliserede tjenester benytter positioneringsteknologier (f.eks. GPS), sporingsteknologier (f.eks. RFID, Wifi eller Bluetooth sporing), og aggregering af brugsmønstre til automatisk at tilpasse sig brugeres situation. Samarbejdet vil sigte mod at udvikle nye tjenester inden for virksomhedernes forretningsområde, f.eks. tjenester der kan indbygges i en mobiltelefon.

Denne nye generation af personaliserede tjenester er et vigtigt anvendelsesområde for forskningen inden for kontekstafhængighed. Disse tjenester tilpasser sig løbende og langt ud over, hvad vi er vant til i dag. Visionen er, at personalisering foregår fuldt automatisk, og at der dermed er åbnet nye forretningsmuligheder. Kontekst beskriver en brugers fysiske placering, tidspunkt, situation (f.eks. på arbejde, hjemme eller på vej) og brugsmønstre. Data om kontekst kan udnyttes til automatisk personalisering af tjenester langt ud over, hvad man i dag er vant til. Samtidigt muliggør den automatiske tilpasning udvikling af tjenester, som ellers ville være så besværlige, at de var praktisk uanvendelige. GPS-navigering er et godt eksempel. En GPS-modtager registrerer automatisk brugerens (en bils) fysiske placering (et eksempel på kontekst) og bruger denne placering til at vise vej. Den automatiske registrering er i princippet ikke nødvendig: brugeren kunne manuelt indtaste sin placering løbende. I praksis ville det imidlertid være så besværligt, at et almindeligt papirkort ville være bedre.

IT-Universitetet arbejder sammen med Peking Universitetet i Beijing i et projekt om udvikling af personaliserede tjenester (baseret på kontekst).

Samarbejdet fokuserer på tre områder:

1. Konzeptudvikling af nye tjenester og smarte brugergrænseflader. I modsætning til GPS arbejdes med teknologier, som også kan fungere indendørs
2. Softwarearkitekturer til at understøtte udviklingen af tjenesterne
3. Modeller og teorier til at beskrive kontekst.

Projektet råder over et system, der gør det muligt at estimere en brugers placering i IT-Universitetets bygning. Dette system benyttes i dag af universitetets studerende og forskere til at eksperimentere med personaliserede tjenester. Gennem et samarbejde vil virksomheder også kunne få adgang til systemet og benytte det til f.eks. at udvikle prototyper, afprøvning eller som inspirationskilde. En mindre udgave af dette system findes også på Peking Universitet, og det er hensigten også at knytte kinesiske virksomheder til projektet. Der vil også være mulighed for at etablere kontakt til de kinesiske virksomheder og forskere.

Yderligere information:

Yderligere oplysninger på projektets hjemmeside:

<http://sites.google.com/site/jinglinggenie/>

Kontakt:

Prorektor Jørgen Staunstrup
IT-Universitetet i København
Rued Langgaards Vej 7, 2300 København S
Telefon: 7218 5307, E-mail: jst@itu.dk

Henvendelse **senest (men meget gerne inden) 1. april 2010**

3. It-styring og -ledelse i danske kommuner

Små og mellemstore virksomheder (SMV'er) med spidskompetencer inden for måling og benchmarking, digital forvaltning og it governance indbydes til forsknings-samarbejde. Projektet "DISIMIT – Digital serviceintegration gennem innovativ it-ledelse" er et forskningssamarbejde mellem Aalborg Universitet og 12 danske kommuner. Formålet med projektet er at fremme kommunernes it-ledelsesmæssige kompetencer og herigennem øge kommunernes digitaliseringsgrad.

DISIMIT-projektet udvikler nye modeller og principper til ledelse af it i samarbejde med 12 kommuner og to konsulenthuse. Kommunerne implementerer de nye ledelsesmodeller, der løbende evalueres. Projektet strækker sig over en periode på 3½ år og afsluttes i juli 2012.

I projektets første halvår har der været fokus på dataindsamling og bearbejdning af data. Kommunerne har på denne baggrund valgt tre temaer, som projektet vil fokusere på henover det næste 1½ år. De tre temaer er:

- Fra omkostning til værdiskabelse
 - udvikling og brug af business cases samt effektmåling
- Strategisk planlægning og projektstyring
 - forretningsorienteret program-, portefølje- og projektledelse af it-projekter
- Kommunikation og samspil mellem it og forretningen
 - it's rolle og identitet i organisationen.

Forsknings- og
Innovationsstyrelsen

Vi forestiller os tre samarbejdspartnere, som hver især har spidskompetencer inden for ét af de tre områder. De tre SMV'ers væsentligste rolle vil være som vidensresource, der kan deltage i:

- Udvikling af principper, modeller og metoder i det enkelte tema
- Katalysator og moderator ifm. den konkrete implementering af nye ledelsesprincipper og -modeller.
- Evaluering og videreudvikling/tilpasning af ledelsesprincipper og -modeller.

Samarbejdet vil indebære tæt kontakt mellem de deltagende kommuner, konsulenthuse, forskere og SMV'er i forbindelse med workshops, seminarer og case-studier.

Yderligere information:

Du kan læse mere om projektet og de involverede parter på projektets hjemmeside www.disimit.dk.

Kontakt:

Projektkoordinator Christina Lykke Jakobsen
Center for IT-Ledelse, Aalborg Universitet
Fibigerstræde 3
9220 Aalborg Øst
Telefon: 9940 8213
E-mail: clj@epa.aau.dk

Henvendelse **senest 1. marts 2010.**

4. Usability engineering ved udvikling af web-portaler

Der indbydes til samarbejde med små og mellemstore virksomheder, der udvikler større interaktive web-portaler. Samarbejdet har til formål at styrke virksomhedernes aktiviteter inden for design og evaluering af de udviklede portalers usability. Partnerne kan være virksomheder, der enten leverer web-portaler til andre virksomheder eller udvikler web-portaler til eget brug.

Samarbejdet vil foregå i tilknytning til Web Portal Usability (WPU) projektet. Usability er en egenskab ved et software-system. Et højt niveau af usability betyder, at brugerne kan anvende systemet på en effektiv, målrettet og tilfredsstillende måde til løsning af deres arbejdsopgaver. Mange virksomheder, der udvikler software-systemer, forstår, at styrkelse af deres produkters usability har stor strategisk betydning. De ved bare ikke, hvordan de skal gribe det an.

Usability engineering er en samlet betegnelse for de aktiviteter i software-udvikling, der retter sig mod evaluering og forbedring af softwarens usability. Formålet med WPU-projektet er at udvikle nye metoder til usability engineering ved udvikling af web-portaler og at teste disse metoder i virksomheder, der udvikler moderne web-portaler. Metoderne skal være betydeligt hurtigere end de eksisterende og kunne bruges af typiske udviklere; ikke kun af højt specialiserede usability-eksperter.

Forsknings- og
Innovationsstyrelsen

Samarbejdet vil indebære, at virksomheden afprøver metoder og retningslinjer, der er udviklet inden for WPU-projektet til usability engineering med særligt fokus på web-portaler. Samarbejdet vil blive baseret på en kortlægning af virksomheden, dens udviklingsmodel og produkter samt udviklernes kompetence, specielt inden for usability engineering. Det vil omfatte valg af metoder, uddannelse af udviklere, brug af de valgte metoder og vurdering af den samlede effekt. Der er mulighed for yderligere samarbejde efter gennemførelsen af disse aktiviteter.

Virksomheden vil få adgang til de nye metoder, som er udviklet inden for WPU-projektet, og den får mulighed for at indføre og afprøve disse metoder med støtte fra forskerne. Den får også adgang til uddannelse af deres faglige medarbejdere. Det vil øge dens kompetence inden for usability engineering, hvilket er stærkt efterspurgt i mange virksomheder. Dette vil samlet bidrage til at forbedre deres produkters usability. For WPU-projektet giver samarbejdet bredere erfaringer med de udviklede metoders anvendelighed i praksis og dermed et mere robust forskningsresultat.

Kontakt:

Professor Jan Stage
Institut for Datalogi, Aalborg Universitet
Selma Lagerlöfs Vej 300
9220 Aalborg Øst
Telefon: 9940 8914
Email: jans@cs.aau.dk

Henvendelse **senest 3. marts 2010.**

5. Software til indlejrede systemer

Der indbydes til samarbejde med virksomheder, som udvikler software til indlejrede systemer. Relevante emner omfatter både udvikling af totale systemløsninger eller underleverancer i form af delkomponenter. Endvidere kan der både være tale om applikations- og platformskomponenter.

Ved Aalborg Universitet (AAU), Danmarks Tekniske Universitet (DTU) og Syddansk Universitet (SDU) arbejdes der forskningsmæssigt med metoder og værktøjer til udvikling af indlejret software. Specielt fokuseres der på en modelbaseret tilgang til udviklingsprocessen, da denne vurderes at have et stort potentiale med hensyn til robusthed og reduktion af udviklingsomkostningerne.

Gennem samarbejdet med vil der blive fokuseret på en eller flere problemstillinger i virksomhedernes produkter, som efter nærmere aftale analyseres ud fra en modelbaseret synsvinkel. Der kan være tale om produkter hørende til både afsluttede og igangværende udviklingsprojekter. Som et led i samarbejdet vil der kunne identificeres løsninger på problemstillingerne, ligesom der vil kunne identificeres muligheder for yderligere kompetenceudvikling i virksomhederne.

Forsknings- og
Innovationsstyrelsen

Ud over mulige problemløsninger, vil virksomhedernes udbytte af samarbejdet dels være indsigt i de seneste forskningsresultater vedr. modelbaseret udvikling af indlejret software, dels kontaktablering til et landsdækkende netværk af forskere og virksomheder inden for området.

Yderligere information:

På <http://www.cs.aau.dk/modes/> og <http://www.danes.aau.dk/> findes yderligere beskrivelse af forsknings- og udviklingsprojekter i indlejret software, som involverer forskere fra AAU, DTU og SDU.

Kontakt:

Professor Kim Guldstrand Larsen, E-mail kgl@cs.aau.dk
eller

Lektor Arne Skou, E-mail ask@cs.aau.dk

Center for Indlejrede Software Systemer

Aalborg Universitet

Selma Lagerlöfsvej 300

9220 Aalborg

Tlf. 9940 7220

Fax. 9940 9794

Henvendelse **senest 30. april 2010**

6. Kantinetjek

Vejen til sunde medarbejdere går gennem kantinen – men det gælder kun, hvis maden i kantinen også er sund. Når kantinen skal være et udgangspunkt for arbejdspladsens sundhedsfremmende aktiviteter, forudsætter det, at kantinen personale har de rigtige redskaber til at sørge for, at maden er sund. Kantinetjek er sådan et nyt redskab. Med det er det enkelt og nemt at vurdere, om kantinen udbud er sundt, og det er muligt at forbedre udbuddet. Din virksomhed inviteres til at afprøve Kantinetjek i et samarbejde, hvis mål er at foretage en validering af anvendeligheden af redskabet.

Vi inviterer 10 SMV'er (og deres kantinekunder) til at afprøve Kantinetjek og samtidig bidrage med indsigt og erfaring til et forsknings- og udviklingsprojekt.

Vi kan tilbyde jer:

- Introduktionsforløb i sund mad og Kantinetjek primært for kantineledere
- Træning af kantinepersonalet i at bruge Kantinetjek
- Vurdering af, hvor sund jeres kantine mad er
- Forslag til, hvordan maden i jeres kantine kan blive endnu sundere.

Forsknings- og
Innovationsstyrelsen

Med brug af Kantinetjek måler vi sammen med jer, hvor sund jeres kantine mad er. Efter en periode på 3-6 måneder gentages målingen for at se, om kantinen er blevet sundere. I forbindelse med afprøvningen gennemfører vi en evaluering af kantineledernes og kantinepersonalets oplevelser med at bruge det nye værktøj.

Vi søger et samarbejde med virksomheder med egen kantine, der ønsker at indgå i dette samarbejde om at fremme sund mad i arbejdspladskantiner. Virksomheden behøver ikke at have særlige forudsætninger for at deltage i samarbejdet, idet vi ønsker et bredt samarbejde med virksomheder fra forskellige sektorer.

Virksomheden skal bidrage med:

- En repræsentant fra virksomhedens ledelse og kantinelederen skal deltage i en ½ dages workshop om konkretisering af krav til Kantinetjek
- Kantinepersonalet skal bruge Kantinetjek mindst 4 gange i testperioden og rapportere tilbage til forskningslederen
- Jeres personale skal deltage i interviews om, hvordan Kantinetjek virker og kan forbedres
- Virksomheden skal have et produktionskøkken.

Kantinetjek er et evalueringsværktøj udviklet af Fødevareinstituttet på Danmarks Tekniske Universitet i forbindelse med projektet ”Kantine take away”, der er støttet af Det Strategiske Forskningsråd. Baggrunden for udvikling af dette enkle evalueringsredskab er konstateringen af, at kantinepersonalet mangler tid og forudsætninger for at lave egentlige næringsberegninger af maden, der kan sikre, at maden er sund.

Yderligere information: Læs om projektet på www.kantinetakeaway.dk

Kontakt:

Projektkoordinator Gitte Laub Hansen
Kræftens Bekæmpelse, Afdelingen for Forebyggelse & Dokumentation
Strandboulevarden 49, 2100 København Ø
Telefon reception: 3525 7500, Direkte: 3525 7547, E-mail: glh@cancer.dk

Henvendelse senest **16. april 2010**

7. Forebyggelse af sygdomme i marint fiskeopdræt

Små og mellemstore virksomheder med interesse og ekspertise indenfor fiskeopdræt i havvand og med kendskab til de sundhedsproblemer fiskene udsættes for i form af infektioner og giftige alger inviteres til at deltage i et større projektsamarbejde med fokus på sygdomsforebyggelse.

Det igangværende forskningsprojekt fokuserer på en effektiv og miljøvenlig sygdomsforebyggelse gennem optimeret og målrettet vaccination. Produktionstab og brug af antibiotika skal reduceres til et minimum, således at der kan ske en bæredygtig udvidelse af marint fiskeopdræt i Danmark. Ud over angreb af bakterier og virus, har danske havbrug problemer med giftige alger. Forskningsprojektet vil klarlægge om sådanne alger påvirker vaccinerede fisks modtagelighed overfor sygdomme, og om det er muligt at vaccinere mod algerne. Regnbueørred er den dominerende fiskeart i dansk havbrug og hovedprojektet har derfor fokus på denne art. Giftige algeforekomster har efter opstart af hovedprojektet atter været et stort lokalt problem i forbindelse med marint fiskeopdræt.

Forsknings- og
Innovationsstyrelsen

For at belyse algernes påvirkning af fiskene nærmere, afklare om algepåvirkning medfører en øget frekvens af infektionssygdomme, og om man på udsatte lokaliteter bør satse på andre fiskearter end ørred/laks, søges der nu samarbejde med fiskeopdrættere og havbrugere med interesse for opdræt af regnbueørred og andre fiskearter i havområder, hvor der jævnligt opstår algeopblomstringer.

For at kunne gennemføre statistisk pålidelige vaccinationsforsøg i forbindelse med kommercielt fiskeopdræt har projektet behov for at samarbejde med havbrugere, der kan arbejde med mindre produktionsenheder frem for de typisk anvendte store netbure.

Desuden ønskes samarbejde med virksomheder med ekspertviden om toksiske alger og deres effekt på fisk.

Projektarbejdet forventes at ligge indenfor perioden 1. marts 2010 – 28. februar 2012.

De deltagende virksomheder vil få mulighed for at udnytte projektets resultater til optimering af deres opdrætsteknologi i tilknytning til hovedprojektets fokus på sygdomsforebyggelse ved vaccination.

Kontakt og yderligere information:

Seniorforsker Niels Lorenzen
Veterinærinstituttet
Danmarks Tekniske Universitet
Hangøvej 2
8200 Århus N
Tlf: 3588 6829
E-mail: nilo@vet.dtu.dk

Henvendelse **senest 1. marts 2010**

8. Kulhydratrige fødevare- og foderingrediensers effekt på immun-respons

Vi indbyder små og mellemstore virksomheder til samarbejde om screening af fødevare- og foderingrediensers evne til at påvirke immunrespons. Det overordnede mål i forskningsprojektet er at undersøge, hvordan struktur og kemisk sammensætning påvirker den immunmodulerende effekt af polysakkarider, herunder hvordan modificering og procesbetingelser påvirker kulhydratkildernes effekt.

I et forskningsprojekt vedrørende fibres immunmodulerende effekt er der etableret en platform til kemisk karakterisering af ingredienser for deres indhold og sammensætning af polysakkarider, deres molekylvægt samt et standardiseret setup til screening for *in vitro* immunmodulerende effekter.

Vi inviterer små og mellemstore virksomheder til i et samarbejde om udnyttelse af disse analytiske værktøjer til at undersøge betydningen af råvaren og de enkelte fremstillingsprocesser for den immunmodulerende effekt af foder- og fødevareingredienser. Resultater af sådanne screeningsundersøgelser vil kunne danne grundlag for at vurdere om der er potentiale i at foretage mere omfattende undersøgelser.

Forsknings- og
Innovationsstyrelsen

- Projektet henvender sig til SMV'er, som fremstiller og udvikler kulhydratbaserede fødevare- og foderingredienser, og som har interesse i at identificere, optimere og dokumentere funktionelle egenskaber i relation til immunfunktion.
- De deltagende institutioner tilbyder forskningsbaseret know-how og samarbejde indenfor de allerede etablerede forskningsplatforme, der inkluderer kulhydratkemi, immunologi og dyremodeller, og vil kunne bistå virksomhederne i deres udviklingsarbejde med rådgivning indenfor disse områder.

Yderligere information:

<https://djfextranet.agrsci.dk/sites/fibimmun/public/Pages/front.aspx>

Kontakt:

Seniorforsker Helle Nygaard Lærke
Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet
Aarhus Universitet
Blichers Allé 20, 8830 Tjele
Telefon: 8999 1141
Email: HelleN.Laerke@djf.au.dk

Henvendelse **senest 1. marts 2010**